

BIULETYN

KATEGARNI

W. WOJCIECHIA

WYDAWNICTWO

STYCZEŃ
NR. — 1
1 9 3 3

2878

11 CZASOP.

1933

DO NASZYCH PRZYJACIÓŁ!

Towarzystwo przyjaciół wydawnictw św. Wojciecha.

Przyjaciół wydawnictw naszych liczymy na tysiące. Krąg odbiorców *Biuletynu* stale się powiększa: ostatni numer ubiegłego roku drukowaliśmy w nakładzie ca 30.000 egzemplarzy, obecnie zaś wciąż nowe napływają zgłoszenia.

Z wielu jednak stron zachęcani jesteśmy, aby w propagandzie naszej iść nie tylko wszczę ale i w głąb, to znaczy, aby pogłębiać i utrwalać kontakt *Św. Wojciecha* z pewną elitą owych tysiącznych rzesz przyjaciół. Rzucono myśl stworzenia jakiegoś dość luźnego ale trwałego związku, polegającego oczywiście na wzajemnych usługach, przyczem (rozumie się!) *Św. Wojciech* musi jako patron bardzo uczynny wiele więcej dawać niż brać.

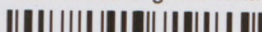
Zgoda! Pomyślimy o tem. Może już w najbliższych numerach *Biule-*

tynu będzie sposobność omówienia tej sprawy. Tymczasem, jako że w łaskawie nam obecnie panującym roku 1933 po raz pierwszy się z przyjaciółmi naszymi stykamy, chcemy rzucić im przed oczy w zwiążłym zarysie

Nasz program wydawniczy na rok bieżący.

Stońce życia gospodarczego, odkad wstąpiło w znak Kryzysu, ani myśli zeń przenieść się w inną jakąś szczęśliwszą konstelację zodiacalną, chociażby w znak Wagi.

Z takim stanem rzeczy liczyć się musi nawet *Św. Wojciech*. Wydawnictwo więc zamierzonych na ten rok jest o wiele mniej niż w tłustych latach przedkryzysowych, ale bądź co bądź naliczy się ich jeszcze jakaś kopa, a — da Bóg — może i więcej. Co zaś najważniejsze, to że będzie wśród nich parę przed-

sięwzięć wydawniczych zupełnie nowych. Przedewszystkiem jednak zrobmy doraźny przegląd rodzajów już istniejących, więc

Książnica Akcji Katolickiej

wzrośnie w roku bieżącym o kilka dalszych numerów. Drukuje się obecnie jako numery 18 i 19 tego cyklu kapitalna praca ks. Civardi'ego, znakomitego znawcy i organizatora włoskiej *Azione Cattolica*, p. t. „*Podręcznik Akcji Katolickiej*“ w dwóch obszernych tomach.

Następną, bardzo poważną pozycję Książnicy stanowić będzie słynny ks. kard. Gasparri'ego *Katechizm* (większy) w przekładzie ś. p. ks. Korzonkiewicza. Jest to dzieło fundamentalne, a jako podręcznik nauki wiary dla ludzi dorosłych wszelkiego poziomu umysłowego wprost niezastąpione.

Innych pomniejszych tomików Książnicy Akcji Katolickiej narazie nie wymieniamy. Natomiast poza tym cyklem ukaże się jako bogata w nadzwyczajne przykłady ilustracja do akcji katolickiej w czynie, lub — jak się dziś zwykło mawiać — w terenie, książka ks. Lhande'a „*Chrystus na podmieściach*“.

Z dzieł ascetycznych

jako pierwsza ukaże się książeczka niewielkich rozmiarów, ale wielkich pełna myśli, p. t. „*Mistyczne poznanie Boga*“ o. Louismeta, benedyktyna, który cieszy się w swej ojczyźnie (Anglii) niezwykłą powagą jako kierownik dusz i badacz sumień.

Drugie dziełko, nieco obszerniejsze, to zbiorek rozmyślań i rozważań na każdy z 365 dni roku, w ścisłym związku z przebiegiem roku

liturgicznego, w opracowaniu ks. Dudle z Zizers (Szwajcaria). Polski tytuł książeczki jeszcze nieustalony, może będzie: „*Codzienny promień słońca*“. W oryginale dziełko zamiast tytułu rzuca wezwanie *Sonne dich!* (Halo! Uwaga! Ogłaszamy ankietę: kto poda nam tytuł lepszy niż wyżej wymieniony, otrzyma w nagrodę książki naszego wydawnictwa za kwotę zł 20,— według swego wyboru. Nadsyłajcie propozycje do dnia 1 kwietnia r. b. pod adresem redakcji Biuletynu Księgarni św. Wojciecha, Poznań, al. Marcinkowskiego 22!)

Drugi tom dzieła Ks. Arcyb. Teodorowicza: „Jezus Chrystus“

będzie niewątpliwie koroną prac religijnych, wydanych w roku bieżącym. Dostojny Autor rozpoczął swój wspaniały cykl *Jezus Chrystus* tomem wydanym przez nas w roku ubiegłym p. t. „*Od Betleem do Nazaretu*“, który wzbudził nie tylko w Polsce lecz i zagranicą bardzo żywe zainteresowanie. W pierwotnym planie Dostojnego Autora było ujęcie całości w 12 tomach, których kolejność wymieniona została na odwrocie strony tytułowej pierwszego tomu. Obecnie plan ten uległ zmianie. Cały olbrzymi materiał myślowy, gromadzony przez długie dziesiątki lat, postanowił Ks. Arcybiskup zawrzeć w 4 lub 5 tomach.

„*Co do żywotu Chrystusa Pana* — pisze nam Jego Ekscelencja w ostatnim liście — *to właśnie nad nim intensywnie pracuję; mam nadzieję, że przed wakacjami, a może i wcześniej, będą gotowe działy: Pełnia czasów. Brzask ewangelji. W blasku i mocy cudów. Będzie to razem jeden duży tom.*“

Natomiast *Pisma św.* tom szósty i ostatni, obejmujący Listy Apokaliptyczne i Apokalipsę, w roku bieżącym prawdopodobnie się nie ukáže. Przew. O. W. Prokulski T. J., który dzieło to do druku przygotował, donosi nam, iż opracowanie wstępów i komentarzy do tych najtrudniejszych ksiąg Nowego Testamentu zajmie mu więcej czasu niż pierwotnie przewidywał.

Nowe wydanie Kancjonału

jest już szczęśliwie na ukończeniu. Zapewne więc w najbliższych miesiącach znajdzie się na półkach księgarskich i w rękach bardzo wielu tem wydawnictwem zainteresowanych. Ks. prof. dr. W. Gieburowski, któremu zawdzięcza Kościół w Polsce ten wzorowo opracowany śpiewnik liturgiczny, poprzednie jego wydanie rozszerzył i uzupełnił znacznie, idąc za życzeniami i wskazówkami znawców naszej muzyki i pieśni kościelnej z wszystkich dzielnic kraju. *Cantionale ecclesiasticum* w nowym wydaniu stanie się więc pomocą niezbędną w życiu kościelnem wszystkich duszpasterzy ze wsi, miasteczek i miast całej Polski jak długa i szeroka.

Zagadnienia wychowawcze,

którymi dotychczas *Św. Wojciech* zajmował się tylko sporadycznie, obecnie staną się przedmiotem specjalnego cyklu książek, objętego powyższym tytułem. Jako pierwszy tom ukáže się książka p. t. „*Autorytet w wychowaniu, w rodzinie i szkole*” X. Fr. Kieffera, znakomitego pedagoga francuskiego. Dzieło to uzyskało zaszczytne odznaczenie Akademii Francuskiej, autor zaś,

mimo że jest księdzem, najwyższe uznanie i odznaki legji honorowej za swą wieloletnią pracę wychowawczą w Szwajcarii a obecnie w Alzacji.

Po tym pierwszym tomie nastąpią jeszcze w roku bieżącym zapewne dalsze: klasyczne dzieło o. Gillet, obecnie generała oo. dominikanów, „*Kształtowanie charakteru*”, rzecz tłumaczona na wiele języków i stale nowymi wydaniem pomnażana, oraz o. De la Vaissière'a T. J. bardzo aktualna broszura p. t. *La théorie psychoanalytique de Freud* (tytuł polski jeszcze nie ustalony).

Pertraktujemy też z paru polskimi autorami prac pedagogicznych o rzeczy oryginalne, z ideologią wychowania katolickiego ściśle związane.

Wszystkie książki z cyklu tego, mimo swej wysokiej wartości fachowej, dostępne będą nietylko dla wychowawców zawodowych, t. j. nauczycieli, ale również dla rodziców ze sfer inteligentnych.

Postacie świętych.

Drugą nowością wśród wydawnictw *Św. Wojciecha* będzie obfita serja broszurek niewielkich lecz artystycznie wykończonych pod wspólnym tytułem *Postacie Świętych*. Okładkę każdej broszurki ozdabia wizerunek świętego lub świętej, pendzla prof. Piotra Stachiewicza albo prof. Jana Henryka Rosena, wykonany w dwunastobarwnej litografii. Treścią dziełek będą nie żywociki świętych, ale ich sylwetki psychologiczne, opracowane starannie przez szereg osób świeckich i duchownych z tą wspólną myślą przewodnią, aby —

wykazując ogromne bogactwo typów, charakterów i temperamentów owych „szaleńców bożych” — potwierdzić, że istotnie „przedziwny jest Pan Bóg w świętych swoich”, a przez to zainteresować i pociągnąć czytelnika do bliższego zaznajomienia się ze sposobem ujmowania i kształtowania życia w przeróżnych warunkach i okolicznościach, ale zawsze całkowicie na zasadzie boskiej.

Broszurek tych w roku bieżącym ma się ukazać w paru grupach dwadzieścia kilka! Opracowane będą tak, że je z zaciekawieniem przeczyta człowiek wykształcony, ale dostępne też będą dzięki wielkiej prostocie stylu i języka dla warstw najszerzych.

Słownik dogmatyczny.

Na jesieni roku bieżącego rozpiszemy przedpłatę na wielki arsenał prawd wiary, niezbędny dla każdego działacza akcji katolickiej — a takim winien być każdy katolik świecki — p. t. *Słownik dogmatyczny* w opracowaniu ks. dr. Stanisława Brossa. Słownik ten wychodzić będzie zeszytami, w przedpłacie bardzo taniemi, i zapoczątkuje bardzo oryginalnie pomyślaną Podręczną Encyklopedję Katolicką. Szczegóły odkładamy na później.

To nie wszystko

oczywiście. Dział powieści, pomocy szkolnych oraz książek dla młodzieży i dzieci omówimy w *Biuletynie* lutowym. Ale i w poruszonych już tu działach część tylko zamierzeń naszych wyszczególniona została. Życie, mimo zastoju, wartkim biegnie nurtem. Na drodze, po

której iść mamy przez cały rok, tylko główne wytyczne ustalić można i należy; wykończenie planów pozostawić trzeba każdemu przeżywanemu dniowi, każdej godzinie.

Szczęśliwi będziemy, gdy — podsumowując w zeszycie grudniowym *Biuletynu* nasz dorobek wydawniczy za rok... „ubiegły 1933” — wskazać zdołamy, że pomiędzy owymi wytycznymi programu pojawiło się w naszym wydaniu wiele jeszcze książek tu niewymienionych, a przecież niemniej wartościowych i aktualnych.

NA KARNAWAŁ

na okres zawierania związków małżeńskich, zaręczyn, na wejście w świat młodych dziewcząt

polecamy

Borowska Z. A. KSIĄŻKA MARTY.

Myśli o małżeństwie. W opr. zł 4.—

Plater-Zyberkówna. NAPROGUMAŁ-
ŻENSTWA. Wyd. II. w brosz. 7.60
w kart. 8.60

Plater - Zyberkówna. KOBIETA
OGNISKIEM. Wyd. III. w brosz. 7.20
w kart. 8.60

X. Urban T. J. NA WEJŚCIE W
ŚWIAT. Wiazanka wskazówek dla
dorosłych panien. Wydanie IV.
w brosz. 5.—
w kart. 6.—

X. Urban T. J. NA ŚLUBNY KO-
BIERZEC. Książka dla narzeczonych i młodych mężatek. Wydanie II 4.—

X. Vermeersch, T. J. KATECHIZM
ŚLUBÓW MAŁŻEŃSKICH . 2.—

księgarnia św. Wojciecha

ZGON AUTORA „WOLNOŚCI“.

Dnia 16 stycznia zmarł w Warszawie w 70 roku życia poczytny powieściopisarz i publicysta ś. p. Maciej Wierzbński, Wielkopolek z rodem.

Był to człowiek w świecie obyty, co ułatwiało mu poruszanie tematów z życia sfer wyższych i obcych, obdarzony wybitnym temperamentem, którego zużywał na pisanie mnóstwa artykułów, feljetonów i broszur, a nawet dawał mu się ponosić w powieściach.

Syn posła na sejm pruski, ofiara gwałtów pruskich, parokrotnie więziony, za tło powieściowe obierał często nie samo tylko życie wielkopolskie, ale właśnie zmagania się Wielkopolan z nawałą niemiecką. Nie krył sympatii dla natur śmiałych i szczerych, rycerskich a niewyrachowanych. Walki Wielkopolan z Prusakami odmalował naprzód w dwóch żywo skreślonych powieściach z r. 1848: „Szalony rok” (dla dorosłych) i „Stach Wichura” (dla młodzieży). Znajdą w nich czytelnicy dosadną charakterystykę ówczesnych przywódców społeczeń-

stwa; oraz wybijanie się stanu włościańskiego na samodzielną i wysoce uświadomioną warstwę narodu. Obie powieści, zwłaszcza „Stach Wichura”, cieszyły się dużym i zasłużonym powodzeniem i zyskały trwałą pozycję w piśmiennictwie polskim.

Ś. p. Maciej Wierzbński

Inną epokę wybrał ś. p. Wierzbński w powieści „Wolność”. W niej scharakteryzował ludzi i wiernie oddał wypadki w dziejowych latach 1918 i 1919. Wierzbński czuł się tu w swoim żywiole. Ludzie, oderwani od trosk powszednich i zajęć, ruszyli na front, oddając życie i mienie w ofierze. Tych właśnie bohaterów aureolą sławy i patriotyzmu otoczył autor. Za tło

posłużyły mu ciężkie i długie walki nad Notecią, pod Szubinem i Rynarzewem. „Wolność” stanowi powieść, która z biegiem lat będzie coraz popularniejszą, aż stanie się książką, w każdym domu wielkopolskim zastępującą najpoczytniejsze gawędy i historie ojczyste.

Tą powieścią Wierzbński, poróżniony nieco ze społeczeństwem

miejscowem, nawiązał znowu nici serdeczne.

W artystycznej ocenie jego utworów pamiętać trzeba, że artystę poprzedzał bojownik pióra, romanse pisarza uwodził na szranki polemiczne publicysta, lubiący głośną polską mową trafiać wprost do przekonania, a choćby i przebojera, jakkolwiek względy na sztukę naka-

zywały lub doradzały cieniowanie i przesiewanie, słowem — umiar.

W każdym bądź razie ś. p. Maciej Wierzbński pozostanie na długie lata jednym z najwybitniejszych wielkopolskich pisarzy regionalnych. Niech Mu ta ziemia, którą kochał gorąco i bronił, odpłaci przynajmniej dobrą, trwałą pamięcią.
(p.)

DWIE AKTUALNE NOWOŚCI.

KAZANIA PASYJNE.

Wkrótce wyjdzie cykl kazań (7) wielkopostnych pióra ks. infułata Józefa Kłosa pod tytułem: **Pan Jezus przed sądami ludzkimi***).

Imię Czcigodn. Autora, złotoustego kaznodziei i biegłego stylisty, daje rękojmię, że kazania te zawierać będą treść niepowszednią, ubraną w formę powabną i żywą, nieprzyminającą bynajmniej ciężkich opracowań, zrobionych według suchych i pedantycznych planów.

I tak jest w istocie. Kazania o „Panu Jezusie przed sądami ludzkimi” głosił Czcigodny Mówca w katedrze poznańskiej w roku ubiegłym. Cieszyły się one wielkiem powodzeniem. Wywarły duże wrażenie. Włożył w nie znakomity Kaznodzieja całą obrazowość słowa, cały szlachetny patos wymowy, całe zacięcie polemisty, cały zapal chrześcijanina i całą ufność wierzącego katolika w ostateczne zwycięstwo Kościoła, oparte na zapowiedzi Chrystusa. Tym akordem zwycięstwa zamyka Szan. Kaznodzieja cykl kazań w święto Zmartwychwstania Pańskiego.

Autor kazań stykał się z życiem publicznym i to mu ułatwiało za-

danie. Bo jego rzecz wykracza daleko poza szablon przez to, iż przeprowadza wspaniałe analogie między tamtymi sądami żydowskiemi i rzymskim nad Jezusem a późniejszymi i współczesnymi sądami, a raczej bezprawiami pogaństwa, wolnomyślicielstwa i rewolucyj nad wiarą świętą i instytucjami Kościoła. W tych świetnych analogiach, których kunszt należy do najrzadszych okazów w kaznodziejstwie współczesnym, zawiera się właśnie oryginalność rzeczy. Można z nich wiele zaczerpnąć do podobnych cyklów lub poszczególnych kazań, można z nich wprost brać wyjątki, boć kaznodzieja jest to szafarz wcale nieskąpy, owszem, najhojniejszy z pośród wszystkich innych twórców słowa, chodzi mu bowiem o jaknajdalszy zasięg myśli o prawdzie, o jaknajgłębsze wyrzucie ich w sercach. A to właśnie potrafi uczynić Czcigodny Autor i kaznodzieja, umiejętnie zużytkowujący jego słowa.

Streszczając się, powiemy, że cykl kazań „Pan Jezus przed sądami ludzkimi” jest prawdziwym klejnotem w najświeższej literaturze kaznodziejskiej i konieczną książką w podręcznej bibliotece kapłana polskiego.

M. P.

*) Cena wyniesie zł 2.50.

CZYTANKI MAJOWE.

W połowie kwietnia ukaże się książka bardzo pożądana dla kapłanów. Będą to „Czytania majowe” p. t. **Ave, Maris Stella** pióra ks. dr. Antoniego Polza.

„Czytania” stanowią część nabożeństwa majowego i choćby z tego względu przyczyniają się do wzmożonej czci Matki Boskiej. Otóż stwierdzić trzeba posuchę w tej dziedzinie literatury maryjnej. Nasi marjologowie nieskorzy są do układania „Czytań”, jakkolwiek sam ich charakter domaga się coraz nowych opracowań, trudno bowiem odczytywać rok po roku te same ustępy.

Ale do twórczości na tem za niedbanem polu pobudzić powinien wzgląd jeszcze jeden: moralno-społeczny. W dobie zepsucia i zniechęcenia, oraz wobec powrotnej fali barbarzyństwa obyczajów ukazanie cnót Najśw. Dziewicy byłoby mocną zachętą do poprawy, a wielką pociechą dla serc utraconych widokiem zła.

„Czytania majowe” ks. dr. Polza mają m. inn. tę zaletę, iż są dość obszerne. Dzięki temu kapłan śmiało je może rozbić na dwa okresy, i w ten sposób jedna niedroga książeczka starczy na dwa lata.

Ukazanie się „Czytań majowych” w kwietniu umożliwi kapłanom zaopatrzenie się w tę książkę zawczasu. O dacie wyjścia ich z druku doniesiemy w „Biuletynie”.

KRONIKA.

□ **MŁODY TECHNIK** dozwolony przez Ministerstwo W. R. i O. P. do użytku w szkołach.

Pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22 listopada 1932 r. Nr. I Pr. — 1072/32 czasopismo „Młody Technik”,

poświęcone zajęciom praktycznym młodzieży, wychodzące rok drugi pod redakcją prof. Leona Rudawskiego, dozwolone zostało do użytku szkolnego i do bibliotek szkolnych dla młodzieży szkół powszechnych i średnich.

Adres administracji „Młodego Technika”: Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22. P. K. O. Poznań 201 156. Prenumerata roczna tylko zł 4.— już z przesyłką pocztową.

□ **Książki, które świeżo wyszły z druku:** Jerzego Marlicza *Łowcy Przygód*. Powieść — dokończenie trylogii Curwoodowskich „*Łowców*”. (Cena zł 4.—) — A. M. Rusieckiego i A. Zarzeckiego *Nauczanie matematyki*. Oddział IV. (Cena zł 6.—) — Wł. Stiliera i Stan. Skowrona *Pojedyńczya księgowość rzemieślnicza*. Wyd. II. (Cena zł 3.—) — M. M. Saeyey *Elekta*. Powieść. (Cena zł 4.—) — Ks. Inf. Józefa Kłosa *Wyprawa na Bożą Rolę*. 2 tomy. Z ilustr. (Cena zł 12.—) — Ks. Dr. Ferd. Machaya *Zdania duszpasterskie świeckich*. (Książn. Ak. Kat. 17.) (Cena zł 4.—) — Prof. Feliksa Nowowiejskiego *Motet Salezjański*. Partytura (zł 3.—) i głosy (po gr 50). — Piotra Delsuca *Krytyczna noc w Kervizelu*. Powieść dla młodzieży. Z licznymi ilustr. (Cena zł 5.—) — E. Salgari'ego *Władca ognia*. Powieść dla młodzieży. Z licznymi ilustr. (Cena zł 6.—) — Prof. Dra Bron. Niklewskiego *Fizjologia roślin*. (Gleba nr. VIII.) (Cena zł 12.—) — Walerji Szalay-Groele *Szatańskie złoto*. Powieść dla młodzieży. Z ilustr. W. Świerzyńskiego. (Cena zł 5.—) — Gustawa Morcinka *Narodziny serca*. Powieść dla młodzieży. Z ilustracjami W. Świerzyńskiego. (Cena zł 6.—)

□ **Książki, które poszły do druku:** M. Perroy *Na wieczność*. Powieść. — L. Rudawskiego *Zabawki z deszczyny*. (Bibl. wych. przedszk. nr. 11.) — L. Civardi'ego *Podręcznik Akcji Katolickiej*. (Książn. A. K. nr. 18.) — Ks. inf. Józefa Kłosa *Pan Jezus przed sądami ludzkiemi*. (Kazania pasyjne.) — Jerzego Marlicza *Bractwo Białego Lamparta*. Powieść. — A. P. Valdésa *Święta grzesznica*. Powieść. — O. Louismeta *Mistyczne poznanie Boga*.

KSIEGARNIA ŚW. WOJCIECHA

podaje do wiadomości P. T. Rolników, Ogrodników, Studentów i wszystkich, kogo to interesuje, że obniżyła cenę wszystkich tomów cyklu

„GLEBA“

PODRĘCZNIKI I MONOGRAFJE NAUK ROLNICZYCH I POKREWNYCH

Niklewski B. Dr. Obornik	8.—
	kart. 9.—
Gołogórski T. M. Dr. Rachunek wyrównawczy. Podręcznik dla doświadczalnych i przyrodników	4.50
	kart. 5.50
Moczarski Z. Prof. i Szuman J. Dr. Zarys genetyki zwierzęcej	8.—
	kart. 9.—
Niedbał L. X. Hodowla, wychowanie i tresura wyża dowodnego	10.—
	kart. 11.—
Jankowski E. Prof. Sad i ogród owocowy. Cz. I. Ogólna	15.50
	kart. 17.—
Trzebiński J. Prof. Choroby roślin. (Fitopatologia)	14.—
	kart. 15.50
Jankowski E. Prof. Sad i ogród owocowy. Cz. II. Specjalna	7.—
	kart. 8.—

ŻĄDAJCIE W PONIŻSZYCH FILJACH I SKŁADACH GŁÓWNYCH ŚWIEŻO WYDANEGO KOMPLETNEGO KATALOGU BELETRYSTYKI DLA DOROSŁYCH I MŁODZIEŻY! ☐ OBEJMUJE ZGÓRĄ 300 TYTUŁÓW, Z TEGO 200 KSIĄŻEK OMÓWIONYCH W ODDZIELNYCH CYTATACH Z RECENZYJ ☐ KATALOG ROZSYŁAMY BEZPŁATNIE!

KSIEGARNIA ŚW. WOJCIECHA

POZNAŃ

WARSZAWA

WILNO

LUBLIN

Aleje Marcinkowskiego 22

Aleja Jerozolimska 39

Dominikańska 4

Krak. Przedmieście 43

SKŁADY GŁÓWNE:

KRAKÓW

LWÓW

KATOWICE

Księgarnia Krakowska
ul. św. Krzyża 13

Książnica-Atlas
ul. Czarneckiego 12

Księgarnia Katolicka
ul. św. Jana 14

Wydawca: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. Redaktor odpowiedzialny: Szczepan Jeleński. Opłata kwartalna jeden złoty. Tłoczono w Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu na papierze z własnej fabryki papieru „Malta“.